

Το «Έγκλημα και Τιμωρία», εστιάζει στην ψυχική οδύνη και τα ηθικά διλήμματα ενός εξαθλιωμένου πρώην φοιτητή, ο οποίος καταστρώνει κι εκτελεί ένα σχέδιο δολοφονίας μιας μισητής τοκογλύφου, με σκοπό να καρπωθεί τα χρήματά της και ταυτόχρονα να απαλλάξει τον κόσμο από την παρασιτική ύπαρξή της. Για τον φοιτητή, ισχύει το «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα».

Η σύλληψη της ιδέας για το «Έγκλημα και Τιμωρία» είχε γίνει ήδη από το 1864, όταν ο Φιοντόρ Μιχαήλοβιτς Ντοστογιέφσκι (Fyodor Mikhailovich Dostoevsky) ήθελε να γράψει ένα μυθιστόρημα με τίτλο «Οι μεθυσμένοι» αλλά δεν βρήκε ανταπόκριση από τους εκδότες, στους οποίους το πρότεινε. Αργότερα, σε ένα γράμμα που γράφει από το Βισμπάντεν στον Κάτκοφ, εκδότη περιοδικού, η ιδέα για το μυθιστόρημα έχει πλέον ωριμάσει και ο τελευταίος πείθεται και του στέλνει τριακόσια ρούβλια. Το έργο αρχικά δημοσιεύεται σε συνέχειες σε μια εφημερίδα που ονομαζόταν «Ρωσικός Αγγελιοφόρος» (Ruskii vestnik) από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο του 1866.

Ο Ντοστογιέφσκι στο «Έγκλημα και Τιμωρία» δεν ψυχογραφεί μοναδικά τον εσωτερικό κόσμο ενός -γοητευτικά σπάνιου- δολοφόνου, αλλά ψυχογραφεί και την ρωσική κοινωνία της εποχής που δεν διαφέρει πολύ από τις φτωχικές, πνευματικά και μη, κοινωνίες του παρόντος.